

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ, АДМІНІСТРУВАННЯ І ІНФОРМАЦІЙНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ
КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ТА ТУРИСТИЧНОЮ
ДІЯЛЬНІСТЮ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Інноваційне підприємництво та управління стартап-проектами»
(назва навчальної дисципліни)

освітній ступінь магістр
(назва освітнього ступеня)

галузь знань 07 Управління та адміністрування
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність 073 Менеджмент
(код і назва спеціальності)

освітня програма Менеджмент. Управління закладом освіти
(код і назва спеціальності)

тип дисципліни вибіркова
(обов'язкова / вибіркова / факультативна)

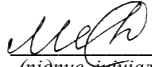
ПОГОДЖЕНО:

Голова ради з якості вищої освіти факультету управління, адміністрування та інформаційної діяльності

Драгієва Л.В.
(підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО:

кафедрою управління підприємницькою та туристичною діяльністю
протокол № 9 від 11 січня 2023 р.

Завідувач кафедри
Метіль Т.К.
(підпис, ініціали, прізвище)

Розробники програми:

Громадська організація «Платформа інноваційного партнерства» (YEP™)

Рецензенти програми:

МОН, Міністерство цифрової трансформації, Дія.Бізнес, prof. Lewis Sheats (Entrepreneurship Clinic, State North Carolina University), Elena Donets (co-founder of DUCO Innovation, Israel), Maret Ahonen (IdeaLab, University of Tartu, Estonia), TechUkraine, Ruben Nieuwenhuis (former director of StartupAmsterdam).

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна	Заочна
Кількість кредитів: 4	<i>Лекції:</i>	
	16	4
Модулів: 2	<i>Практичні заняття:</i>	
Загальна кількість годин: 120	-	-
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: 1-2	<i>Лабораторні заняття:</i>	
	-	-
Семестр: 1-3	<i>Семінарські заняття:</i>	
	16	4
Тижневе навантаження (год.):	<i>Консультації:</i>	
- аудиторне: 3	-	-
- самостійна робота: 6	<i>Індивідуальні заняття:</i>	
Форма підсумкового контролю: залік	-	-
Мова навчання: українська	<i>Самостійна робота:</i>	
	88	112

2. МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Курс «Інноваційне підприємництво та управління стартап-проектами» розрахований для студентів економічних спеціальностей, для яких важливими навичками є робота над власними проектами. Проходження цього курсу значно розширює можливості студентів для професійного розвитку, а також дає опцію створення власного підприємства ще під час навчання в університеті.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є інноваційні стартапи.

Метою формування системи знань щодо особливостей інноваційного підприємництва і практичних навичок у створенні і управлінні стартапами на початковій стадії, підготовка студентів до участі в інкубаційних, акселераційних і грантових програмах підтримки стартапів.

Передумови для вивчення дисципліни. З метою опанування даної дисципліни здобувачі вищої освіти мають мати базові знання з дисциплін «Економіка підприємства», «Маркетинг», «Основи підприємницької діяльності», «Економіка і організація інноваційної діяльності», «Бізнес-планування», «Проектний аналіз» тощо.

Міждисциплінарні зв'язки. Курс тісно пов'язаний з такими предметами як: «Управління проектами та ризиками», «Економіка і організація інноваційно-інвестиційного розвитку» та іншими.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути такі результати навчання:

1. Знати:

- теоретичні і методичні основи інноваційного підприємництва;
- основні принципи роботи стартап екосистеми, державну інноваційну політику;
- правове, нормативно-методичне й інформаційне забезпечення інноваційного підприємництва;
- форми і методи його організації;
- специфічні методи, інструменти фінансування та оцінювання ефективності стартап проектів,
- особливості складання інноваційних проектів і інноваційної діяльності на підприємстві;

	рішення.													
7.	Канва бізнес моделі. Портрет клієнта, ціннісна пропозиція.						6							8
8.	Дослідження клієнтів. Попереднє дослідження ринку. Валідація ключових гіпотез.						10							10
9.	Презентації ідей стартапів.	2	-	2			6	2	-	2				8
Модуль 2. Валідація бізнес моделі. Customer Validation phase. Знайомство з основними інструментами для управління стартапами.														
10.	Динаміка команди	4	2	2			4							6
11.	Мінімально життєздатний продукт (MVP)						4							6
12.	Оцінка ринку. Аналіз конкурентів.	10	2	2			6							8
13.	Основи маркетингу для стартапів.		2				6							8
14.	Основи про інвестиції, фінанси та юридичні особливості стартапів.		4				6							8
15.	Презентація стартапу. Пітч-дек.	2	-	2			6	2	-	2				6
Проміжний контроль							4							4
Разом:		32	16	16			88	8	4	4				112

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни за темами

Модуль 1. Інноваційне підприємництво та стартап екосистема. Проблема-рішення та пошук бізнес-моделі. Customer Discovery phase.

Тема 1. Стартап екосистема

Особливості інноваційного підприємництва, визначення стартапу.

Роль стартапів у світовій економіці.

Зв'язок науки та інновацій.

Складові стартап екосистеми.

Стадії розвитку стартапу.

Огляд стартап екосистеми України.

Тема 2. Основні принципи формування команди, ролі в команді стартапу

Принципи формування команди.

Візія, місія, цінності.

Ролі в команді.

Тема 3. Дизайн мислення. Визначення проблем, емпатія.

Проблема як джерело ідей для стартапів.

Розгляд вдалих і невдалих ідей стартапів з точки зору проблеми.

Стейкхолдери стартапу.

Методологія How Might We.
Огляд інструментів для аналізу проблем.
Дизайн мислення.

Тема 4. Дизайн мислення. Пошук і вибір ідей.

Інструменти пошуку ідей.
Розбір кейсів.
Голосування, кластеризація, SWOT-аналіз.
Брейнстормінг, майндмеппінг, скетчинг.

Тема 5. Валідація ідеї стартапу

Валідація ідеї стартапу

Тема 6. Канва бізнес моделі. Вступ, проблема та рішення.

Що таке бізнес модель, для чого вона потрібна.
Види опису бізнес моделей.
Огляд складових канви бізнес моделі.

Тема 7. Канва бізнес моделі. Портрет клієнта, ціннісна пропозиція.

Визначення терміну customer development.
Сегментація клієнтів.
Product Adoption Curve.
Створення портрету клієнтів.
Канва ціннісної пропозиції.

Тема 8. Дослідження клієнтів. Попереднє дослідження ринку. Валідація ключових гіпотез.

Цикл customer development.
Гіпотези. Валідація гіпотез.
Інструменти для проведення дослідження клієнтів - опитувальники, інтерв'ю, фокус групи.
Дослідження трендів та статистичних даних.
Платформи Kickstarter, Product Hunt та ін.

Тема 9. Презентації ідей стартапів.

Презентації ідей стартапів.

Модуль 2. Валідація бізнес моделі. Customer Validation phase. Знайомство з основними інструментами для управління стартапами.

Тема 10. Динаміка команди

Динаміка команди.
Етапи розвитку команди - forming, storming, norming, performing, adjourning.
Методи роботи з командою на різних етапах, мотивація.

Тема 11. Мінімально життєздатний продукт (MVP)

Створення MVP.
Ресурси, задачі, інструменти для прототипування .
Приклади MVP стартапів.

Тема 12. Оцінка ринку. Аналіз конкурентів.

Поняття про об'єм ринку.
Методи оцінки ринку. Аналіз росту ринку. TAM, SAM, SOM.
Методи аналізу конкурентів.

Несправедливі конкурентні переваги (unfair advantages).

Тема 13. Основи маркетингу для стартапів.

Маркетингова стратегія для стартапу
Основи цифрового маркетингу
SMM та інструменти онлайн просування.
Реклама, робота з лідерами думки.
Метрики.

Тема 14. Основи про інвестиції, фінанси та юридичні особливості стартапів.

Огляд венчурного ринку.
Типи інвесторів та інвестицій. Етапи та раунди інвестицій.
Фінанси в стартапі.
Юридичні аспекти інвестицій.
Умови, розподіл часток, договори, опціони.
Аналіз кейсів різних інвестиційних угод.

Тема 15. Презентація стартапу. Пітч-дек.

Основні принципи презентації стартапу.
Основи та техніки публічних виступів.
Тренінг з пітчінгу.
Розбір кейсів.

5.2. Тематика семінарських (практичних, лабораторних) занять.

- Тема 1. Стартап екосистема.
Тема 2. Основні принципи формування команди, ролі в команді стартапу.
Тема 3. Дизайн мислення. Визначення проблем, емпатія.
Тема 4. Дизайн мислення. Пошук і вибір ідей.
Тема 5. Валідація ідеї стартапу.
Тема 6. Канва бізнес моделі. Вступ, проблема та рішення.
Тема 7. Канва бізнес моделі. Портрет клієнта, ціннісна пропозиція.
Тема 8. Дослідження клієнтів. Попереднє дослідження ринку. Валідація ключових гіпотез.
Тема 9. Презентації ідей стартапів.
Тема 10. Динаміка команди.
Тема 11. Мінімально життєздатний продукт (MVP)
Тема 12. Оцінка ринку. Аналіз конкурентів.
Тема 13. Основи маркетингу для стартапів.
Тема 14. Основи про інвестиції, фінанси та юридичні особливості стартапів.
Тема 15. Презентація стартапу. Пітч-дек.

5.3. Організація самостійної роботи студентів.

Загальний обсяг СРС з дисципліни «Інноваційне підприємництво та управління стартап-проектами» становить 88 год. для студентів денної форми навчання та 112 годин для студентів заочної форми навчання.

Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам для засвоєння теоретичних знань з дисципліни «Інноваційне підприємництво та управління стартап-проектами»:

- опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу з використанням конспекту лекцій, підручників, довідкової літератури;
- підготовка до семінарських занять;
- розбір кейсів;
- підготовка есе;
- проведення досліджень в рамках підготовки стартапів;

- підготовка презентацій;
- підготовка студентів до проведення проміжного (модульного) контролю.

Розподіл годин на виконання СРС

№з/п	Вид самостійної роботи	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	8	2
2.	Підготовка до семінарських занять	20	6
3.	Підготовка до модульного (проміжного) контролю	4	4
4.	Опрацювання завдань, що винесені на самостійну підготовку	44	84
5.	Підготовка презентацій ідей і стартап проєктів	12	16

6. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

- 6.1. *Форми поточного контролю:* усне опитування, перевірка завдань індивідуальної, самостійної роботи
- 6.2. *Форми проміжного контролю:* модульна контрольна робота
- 6.3. *Форми підсумкового контролю:* залік
- 6.4. *Засоби діагностики результатів навчання:* подано у силабусі навчальної дисципліни
- 6.5. *Критерії оцінювання результатів навчання:* подано у силабусі навчальної дисципліни

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Ноутбук, проєктор

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні джерела:

1. Беекман Б. , Ньювенхаус Р. Місто стартапів Startup City. Greencubator: MVP-видання, 2016. 190 с.
2. Брайан Трейсі. Як керують найкращі. Книжковий клуб "Клуб Сімейного Дозвілля" 2017. 208 с.
3. Bruce W. Tuckman, Mary Ann C. Jensen. Stages of Small-Group Development Revisited. URL: http://faculty.wiu.edu/P-Schlag/articles/Stages_of_Small_Group_Development.pdf
4. Ворона Т. Стартап на мільйон: як українці заробляють статки на технологіях. Харків: Vivat. 2017. 224 с.
5. Галлагер Л.. Історія Airbnb: Як троє звичайних хлопців підірвали готельну індустрію. Київ: BookChef. 2018. 384 с.
6. Горовіц Б. Безжальна правда про нещадний бізнес. Розбудова бізнесу в умовах невизначеності. Київ: Наш формат. 2015. 264 с.
7. Дорф Б., Бленк С. Священна книга стартапера. Як побудувати успішну компанію. Київ: Наш формат. 2018. 512 с.
8. Donald B Egolf. Forming Storming Norming Performing: Successful Communications in Groups and Teams. iUniverse, 2013 p., 356 с.
9. Остервальдер О., Пінье І. Створюємо бізнес-модель. Київ: Наш формат. 2017-2022 р. 288 с.
10. Роберт І. Саттон. Мудакам тут не місце. Наш формат. 2016 р. 176 с.
11. Рубен Ньювенхаус. "Місто стартапів" Startup City Amsterdam city of Amsterdam. 2017р. 220 с.

12. Трейсі Б. Як керують найкращі. Одеса: Книжковий клуб сімейного дозвілля. 2017. 208 с.

13. Сенор Д., Сингер С. Країна стартапів. Історія ізраїльського економічного дива. Yakaboo Publishing, 2016. 368 с.

14. Фрайд Д., Хейнмейер Ханссон Д. Rework. Ця книжка змінить Ваш погляд на бізнес. Одеса: Книжковий клуб сімейного дозвілля. 2016. 176 с.

Додаткова література та інтернет-ресурси:

1. Erik Ries. The Lean Startup: How Today's Entrepreneurs Use Continuous Innovation to Create Radically Successful Businesses 2016. 50 с.

2. Leigh Gallagher. The Airbnb Story: How Three Ordinary Guys Disrupted an Industry, Made Billions...and Created Plenty of Controversy. 2017. 256 с.

3. Автоматизація закупки трафіку в Facebook та Google: способи та переваги. URL: <https://ain.ua/ru/2021/02/17/avtomatizacia-marketinga-v-facebook-google/>

4. Аналіз ринку: як не заблукати в трьох соснах? URL: <https://www.facebook.com/GenTechPartners/posts/1433845480142058/>

5. Бар-рейзинг та його цінність для бізнесу. URL: <https://www.gen.tech/post/sho-take-bar-rejzing-u-genesis>

6. Business model canvas. URL: <https://www.businessmodelsinc.com/about-bmi/tools/business-model-canvas/>

7. BuzzFeed з Подолу. Як українська компанія Genesis робить медіа для мільйонів американців. URL: <https://ua-news.liga.net/economics/articles/buzzfeed-z-podolu-yak-ukrainska-kompaniya-genesis-robit-media-dlya-milyoniv-amerikantsi>

8. YEP Starter – безкоштовна програма з підприємництва, у якій ти за 3 місяці з допомогою менторів із бізнесу прокачаєш свій стартап! URL: <http://www.yepworld.org/en/>

9. Види аналітиків, які існують в продуктовому IT: знання та навички, які необхідні для роботи. URL: <https://drive.google.com/file/d/1ifOK-bpOixXjJe9XoLiaMHvYv8fZSLza/view>

10. Воркшоп з просування мобільного застосунку «Facebook, Instagram, Snapchat, Tiktok, Twitter. URL: <https://jobs.dou.ua/companies/genesis-technology-partners/vacancies/218660/>

11. Все, що потрібно знати про інтернет-рекламу від експертів Genesis. URL: <https://medium.com/@gen.tech/https-medium-com-gen-tech-internet-ad-2f2896f2fe3>

12. Всі напрямки маркетингу в продуктовому IT: які знання та навички необхідні для роботи. URL: https://drive.google.com/file/d/1B2BXnc1sB-aOXF_ZZjoV_fJkLfosEoCk/view

13. Велика історія AmoMedia. URL: https://mc.today/ukrainsky-sozdali-media-dlya-chitatelej-so-vsego-mira-ih-godovaya-vyruchka-desyatki-millionov-dollarov-bolshaya-istoriya-amomedia/?fbclid=IwAR3bcKKJydrLfQB_6Ju8U7_HngwMbEELW6xlQpojbIQ6qRS1RHZRw8EvWMg

14. Генерація ідей: поради від Employer Brand Manager в Genesis Анастасії Овчаренко. URL:

<https://drive.google.com/file/d/1W526jSz9sTg0hAyqqJnf2HBtJax5UmUQ/view?usp=sharing>

15. Genesis отримали грант від YouTube на локальне медіа. URL: <https://vctr.media/genesis-grant-ot-youtube-24949/>

16. Глобальний рейтинг THE GLOBAL STARTUP ECOSYSTEM REPORT 2020 Global Startup Report. URL: <https://startupgenome.com/article/rankings-top-40>

17. Genesis Investments: як працює фонд та що зробити стартапу, щоб отримати інвестиції. URL: <https://dou.ua/forums/topic/33537/>

18. Genesis вивів додаток для схуднення в ТОП-10 в США (рейтинг за виручкою). Як їм це вдалося? Кейс проекту BetterMe з екосистеми Genesis. URL: <https://mc.today/prilozhenie-v-top-10-po-ssha-milliony-polzuyutsya-im-kazhdyj-den-kak-etogo-dobilis-v-genesis-chast-2/>

19. Dave Gray. Gamestorming: A Playbook for Innovators, Rulebreakers, and Changemakers Paperback. URL: <https://www.amazon.com/Gamestorming-Playbook-Innovators-Rulebreakers-Changemakers/dp/0596804172>

20. DOU. "In-TEAMний процес, або Групова динаміка у невеликій компанії": URL: <https://dou.ua/lenta/articles/group-dynamics/>
21. Детальніше про те, як компанія Genesis турбується про співробітників. URL: <https://happymonday.ua/company/genesis>
22. Prometheus: Дизайн-мислення для інновацій: URL: prometheus.org.ua
23. Christian Müller-Roterberg. Handbook of DT: URL: https://www.researchgate.net/publication/329310644_Handbook_of_Design_Thinking
24. Influence marketing: що це та як із цим працювати? URL: <https://esputnik.com/uk/blog/sho-take-influence-marketing-i-yak-jogo-vikoristovuvati>
25. How Might We. The four steps. URL: <https://www.designkit.org/methods/3>
26. How to Solve Problems in the "Design Thinking" Way? URL: <https://medium.com/nyc-design/how-to-solve-problems-the-design-thinking-way-64edc64ba242>
27. The Business plan shop. TAM SAM SOM - what it means and why it matters. URL: <https://www.thebusinessplanshop.com>
28. Strategyzer. URL: <https://www.strategyzer.com>
29. Steve Blank Entrepreneurship and Innovation URL: <https://steveblank.com>
30. Інтерв'ю Михайла Галяна, CEO Boosters одного з проєктів холдингу Genesis. У якій ніші варто запускати додатки у 2021 році? Чи є місце у Health & Fitness категорії? Як спати і бути продуктивним? URL: <https://www.gen.tech/post/ceo-boosters-pro-yakisnij-son-ta-top-u-app-store>
31. Кейс від АмоМама - проєкту з екосистеми Genesis: Як онлайн-медіа АмоМама отримало 4 млрд переглядів відео в Facebook. URL: <https://ain.ua/ru/2021/01/14/amomama-2020-god/>
32. Королі Африки. Як українці запустили багатомільйонний бізнес у Нігерії, купили OLX і стали першими на ринку. Історія Jiji. URL: <https://mc.today/koroli-afriki-kak-ukrainsy-zapustili-mnogomillionnyj-biznes-v-nigerii-kupili-olx-i-stali-pervymi-na-rynke-istoriya-jiji/>
33. Кузня українських стартапів або досвід трьох компаній: Universe, Headway та Boosters, які розробляють мобільні апки та заробляють мільйони доларів. URL: <https://vctr.media/specials/genesis-startups-history/>
34. Книга Країна стартапів. Історія ізраїльського економічного дива. Yakaboo Publishing. 2016 р., 368 с. URL: <https://www.yakaboo.ua/ua/kraina-startapiv-istorija-izrail-s-kogo-ekonomichnogo-diva.html>
35. Лекція «Як аналітику зробити презентацію на мільйон» від Олександра Ярошенка. URL: <https://www.academy.gen.tech/analytics-week-useful-resources>
36. Медіа як бізнес - як створити популярний онлайн-ресурс в Африці. URL: <https://vc.ru/media/89016-media-kak-biznes-kak-sozdat-populyarnyy-onlayn-resurs-v-afrike>
37. Mindtools. Team management. The Skills You Need to be a Great Boss. URL: https://www.mindtools.com/pages/main/newMN_TMM.htm
38. На які українські стартапи дивиться та у які інвестує фонд Genesis Investments: поради від Олени Мажуги, Investment Manager в фонді Genesis Investments. URL: <https://uaspectr.com/2020/07/15/v-yaki-ukrayinski-startapy-investuyut-genesis-investments/>
39. Оцінка компаній на фондовому ринку, шлях від приватної компанії до публічної: поради від Сергія Подоляка, Financial Analyst у холдингу Genesis. URL: https://drive.google.com/file/d/1S-J_zLm52iPv98pXCliK0vw5xYw4fHBa/view
40. Olivier Serrat. The Five Whys Technique. URL: <https://www.adb.org/sites/default/files/publication/27641/five-whys-technique.pdf>
41. «Покупець – король в Україні, в Нігерії - всюди». Як український онлайн-маркетплейс Jiji покоровив Африку. URL: <https://vctr.media/jiji-ne-taka-kotoraya-hadid-36732/>
42. Повний гайд з digital-маркетингу за дві години від Ігора Світличного, СМО в одному з проєктів холдингу Genesis. URL: <https://op.ua/afisha/kyiv/training/genesis-marketing-week>
43. Провели 400 співбесід, щоб створити команду з 17 осіб. Тепер ми лідери в ніші. URL: <https://mc.today/proveli-400-sobesedovaniy-chtoby-sobrat-komandu-iz-17-chelovek-teper-my-v-lidery-v-nishe/>

44. Про інвестиційні проекти та проектне фінансування. URL: https://drive.google.com/file/d/1YL4ksVwP8Rr_qYLXHX-FTlktYsAkVfTI/view
45. Про проекти та напрямки розвитку Genesis. URL: <https://mc.today/company/genesis/>
46. Стартап-екосистема України: URL: <https://startupjedi.vc/ru/content/startap-ekosistema-ukrainy>
47. Українці створили медіа для читачів зі всього світу, їх річний дохід — десятки мільйонів доларів. Велика історія AmoMedia. URL: https://mc.today/ukraintsy-sozdali-media-dlya-chitatelej-so-vsego-mira-ih-godovaya-vyruchka-desyatki-millionov-dollarov-bolshaya-istoriya-amomedia/?fbclid=IwAR3bcKKJydrLfQB_6Ju8U7_HngwMbEELW6xlQpojBIQ6qRS1RHZRw8EvWMg
48. Tools for taking action. URL: <https://dschool.stanford.edu/resources>
49. Чому у венчурних інвестиціях і технологічних компаніях немає місця стереотипам. URL: <https://ain.ua/ru/2020/06/09/pochemu-v-venchurnyx-investiciyax-i-texnologicheskix-kompaniyax-net-mesta-stereotipam/>
50. Чому ми інвестували в «Hacker Noon» у венчурному фонді Genesis Investments. URL: <https://ain.ua/ru/2020/02/12/924515/>
51. Що таке юніт-економіка і як з її допомогою уникнути втрати вкладень (прикладі розрахунку). URL: <https://ain.ua/ru/2019/10/23/unit-ekonomika/>
52. Що вам варто знати про маркетинг. URL: <https://www.gen.tech/post/vse-sho-potribno-znati-pro-marketing>
53. 40 млн. переглядів на місяць. Як ми створили YouTube-канал для іноземної аудиторії. URL: <https://vctr.media/youtube-ossa-case-42777/?fbclid=IwAR2vghDKDI-Mwzy9gcGQus0yv0XQaQ6sKiP3new3UbZCzZoG2Ljq3nzIVt8>
54. Як ми розвивали свій бізнес в Африці: шість проблем і шість рішень. URL: <https://vc.ru/marketing/80832-kak-my-razvivali-svoy-biznes-v-afrike-shest-problem-i-shest-resheniya>
55. Як зробити емоції ефективним членом команди. URL: <https://www.facebook.com/NashFormat/videos/665610997337393>
56. Як стати лідером у ніші: поради від Head of Web, Макса Лукомінського з проекту OBRIО, що входить до холдингу Genesis. URL: <https://www.gen.tech/post/business-development-book-obrio>
57. Як ми запускали мобільний класифайд в Нігерії — кейс проекту Jiji з екосистеми Genesis. URL: <https://ain.ua/ru/2016/10/04/kak-my-zapuskali-mobilnyj-klassifajd-jiji-v-nigerii/>
58. Як побудувати віддалену роботу команди редакторів зі всього світу та контролювати їх. Кейс Amomedia. URL: <https://mc.today/kak-postroit-udalennuyu-komandu-iz-redaktorov-so-vsego-mira-i-kontrolirovat-ih-opyt-amomedia/>
59. 15 млн. завантажень і десятки мільйонів доларів доходу в рік. Кейс проекту BetterMe з екосистеми Genesis. URL: <https://mc.today/15-mln-skachivaniy-i-desyatki-millionov-dollarov-dohoda-v-god-kejs-betterme-ot-genesis/>
60. Як знайти свою нішу в бізнесі й утриматися в ній. URL: <https://mc.today/ne-boyatsya-konkurentnyh-nish-i-orientirovatsya-na-mirovoj-rynok-6-sovetov-nachinayushhim/>
61. Як створити свою першу гру і вижити. Поради від ідеї до реалізації проекту: про головні принципи організації командної роботи і розподіл ролей в команді, про просування і маркетинг, про те як оцінювати успіх і чого чекати після реліза. URL: <https://dou.ua/forums/topic/33490/>
62. Як стартапу ефективно пітчити, незважаючи на кризу. URL: <https://www.gen.tech/post/yak-startapu-efektivno-pitchiti-poradi>
63. Як лишатися актуальними на ринку праці: 4 поради. URL: <https://www.gen.tech/post/yak-lishatisya-aktualnimi-na-rinku-praci>
64. Як змусити Google працювати на вас. URL: <https://drive.google.com/file/d/1ecqyVvuG5zX6iHBzljBEzx6CfqvuvvSS/view>

65. Як венчурні фонди обирають стартапи і що відбувається після інвестицій?: Як інвестують венчурні фонди? URL: https://drive.google.com/file/d/1OasFvoBAPrDWlkQv49ex_HZFY_Bv1P9s/view
66. How Might We. The four steps. URL: <https://www.designkit.org/methods/3> Christian Müller-Roterberg. Handbook of Design Thinking. URL: https://www.researchgate.net/publication/329310644_Handbook_of_Design_Thinking
67. Український фонд стартапів. URL: <https://usf.com.ua>
68. Український університет нового покоління. URL: <https://readymag.com>
69. Майбутнє університетів. URL: <https://uifuture.org>
70. Національний проєкт Дія. Бізнес. URL: <https://business.dii.gov.ua>
71. Prometheus: Дизайн-мислення для інновацій. URL: <https://prometheus.org.ua/designthinking/>
72. LEANSTACK. URL: <https://leanstack.com>
73. Business model canvas. URL: <https://www.businessmodelsinc.com/en/inspiration/tools/business-model-canvas>
74. Strategyzer. URL: <https://www.strategyzer.com>
75. Tools for taking action. URL: <https://dschool.stanford.edu/resources>
76. Canvanizer. URL: <https://canvanizer.com>
77. Конкурентний аналіз. URL: <https://vc.ru/marketing/69023-5-sil-portera-primer-analiza-poshagovoy-instrukciy-i-tablicey>
78. ULP. How series A,B & C funding works for your startup. URL: <https://www.universitylabpartners.org/blog/series-a-b-c-funding-startup>
79. Genesis Investments: як працює фонд та що зробити стартапу, щоб отримати інвестиції? — розповідає співзасновник BetterMe та керівний партнер Genesis Investments Віталій Лаптенюк. URL: <https://dou.ua/forums/topic/33537/>.
80. Про інвестиційні проєкти та проєктне фінансування розповідає Тетяна Гончаренко, Head of Reporting у холдингу Genesis. URL: https://drive.google.com/file/d/1YL4ksVwP8Rr_qYLXHX-FTlktYsAkVfTI/view
81. На які українські стартапи дивиться та у які інвестує фонд Genesis Investments: поради від Олени Мажуги, Investment Manager в фонді Genesis Investments. URL: <https://uaspectr.com/2020/07/15/v-yaki-ukrayinski-startapy-investuyut-genesis-investments/>
82. Чому ми інвестували в "Hacker Noon" розповідає Олена Мажуга, Investment Manager у фонді Genesis Investments. URL: <https://hackernoon.com/why-we-invested-in-hacker-noon-genesis-investments-04u3ev1>
83. 8 причин, чому презентація вашого стартапу — посередня — розповіла Олена Мажуга, Investment Manager у венчурному фонді Genesis Investments. URL: <https://ain.ua/ru/2020/02/12/924515/>